

**Bruselj, 4. oktober 2024  
(OR. en)**

**13987/24**

**ENER 473  
COMPET 980  
CLIMA 331**

**DOPIS**

---

|              |                                                                                                                                                              |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Pošiljatelj: | predsedstvo                                                                                                                                                  |
| Prejemnik:   | Odbor stalnih predstavnikov/Svet                                                                                                                             |
| Zadeva:      | Prispevek energetskega sektorja h konkurenčnosti Evropske unije –<br>nadaljnje ukrepanje na podlagi priporočil iz Draghijevega poročila<br>– izmenjava mnenj |

---

V prilogi vam pošiljamo informativni dopis predsedstva o prispevku energetskega sektorja h konkurenčnosti Evropske unije – nadaljnje ukrepanje na podlagi priporočil iz Draghijevega poročila, namenjen za sejo Sveta PTE (energija) 15. oktobra 2024.

**Prispevek energetskega sektorja h konkurenčnosti Evropske unije: nadaljnje ukrepanje na podlagi priporočil iz Draghijevega poročila**

Evropski svet je 17. in 18. aprila 2024<sup>1</sup> pozval k novemu dogovoru o evropski konkurenčnosti ter k odločnemu in hitremu napredku pri delu za vzpostavitev resnične energetske unije z zagotavljanjem obsežne oskrbe s cenovno dostopno in čisto energijo, kar bo prispevalo k dvojnemu cilju glede doseganja evropske energetske suverenosti in podnebne nevtralnosti. Za to bodo potrebni zanesljivo upravljanje energetske unije, ambiciozna elektrifikacija na podlagi vseh neto ničelnih in nizkoogljičnih rešitev, prožnost ter znatne širitve in naložbe na področju omrežij, digitalizacije, shranjevanja in medsebojnih povezav. Predsednica Evropske komisije je julija 2024 napovedala nov čisti industrijski dogovor za konkurenčnost industrije in kakovostna delovna mesta, ki bo predstavljen v prvih 100 dneh mandata.

Prednostna naloga madžarskega predsedstva Sveta je olajšati sprejetje takega novega dogovora o evropski konkurenčnosti, da bi znova zagnali gospodarsko rast in ustvarili pogoje za trajnostno rast, poglobili notranji trg, prednostno podpirali mala in srednja podjetja, spodbujali zeleni in digitalni prehod v partnerstvu z evropskimi gospodarskimi subjekti in državljani, okrepili mednarodno sodelovanje ter zagotavljali stabilnost in trajnost delovnih mest.

Cenovno dostopna energija je ključna za konkurenčnost industrije EU. Prizadevanja za zagotovitev varnega in ustreznega dostopa do čiste energije po globalno konkurenčnih cenah na notranjem trgu bodo ključna, da bi lahko EU med prehodom bolje izkoristila svoje industrijske prednosti.

---

<sup>1</sup> <https://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2024/04/18/european-council-conclusions-17-and-18-april-2024/>.

Ambiciozne podnebne in energetske cilje EU je mogoče doseči le, če bodo med celotnim procesom zelenega in pravičnega prehoda tesno povezani s konkurenčnostjo EU in zanesljivostjo oskrbe z energijo.

Mario Draghi v svojem poročilu o **prihodnosti evropske konkurenčnosti**<sup>2</sup> podaja celovit pregled glavnih izzivov za konkurenčnost Evrope in opisuje vrsto ukrepov za oživitev našega gospodarstva. Poročilo poudarja, da so **potrebne obsežne naložbe** v višini najmanj 750 do 800 milijard EUR letno, in poziva h korenitim spremembam, ki bodo morale biti čim hitrejše in konkretne. Izpostavljeno je tudi, da se mora Evropa zaradi upada prebivalstva in delovne sile za dosego rasti bolj osredotočati na povečanje produktivnosti.

**V poročilu je predlagan skupni načrt za razogljičenje in konkurenčnost, ki bi moral vse politike uskladiti s cilji EU.** Prednostna področja, ki jih je treba obravnavati, vključujejo, prvič, znižanje stroškov energije za končne uporabnike s prenosom koristi razogljičenja in pospeševanjem razogljičenja energetskega sektorja na stroškovno učinkovit način, pri čemer se izkoriščajo vse razpoložljive rešitve. Drugič, izkoriščanje industrijskih priložnosti, ki jih prinaša zeleni prehod, od ohranjanja vodilnega položaja pri inovacijah na področju čistih tehnologij do proizvodnje čistih tehnologij v velikem obsegu in izkoriščanja priložnosti, ki jih prinaša krožnost. Tretjič, izenačitev konkurenčnih pogojev v sektorjih, ki so bolj izpostavljeni nelojalni konkurenci iz tujine ali se soočajo s strožjimi cilji glede razogljičenja kot njihovi mednarodni konkurenti.

Draghijevo poročilo obravnava številna področja politike. Draghi v oddelku o **energetskem sektorju** izpostavlja njegovo ključno vlogo pri oblikovanju konkurenčnosti, trajnostnosti in odpornosti Evrope. Več priporočil obravnava pereče energetske izzive, s katerimi se sooča EU, hkrati pa jo označujejo kot vodilno pri globalnem prehodu na čisto energijo.

---

<sup>2</sup> [Konkurenčnost EU: pogled v prihodnost – Evropska komisija \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/competitiveness_en)

Poročilo vsebuje prepričljive argumente za reforme na energetske trgu Evrope. Osrednje sporočilo poročila je, da je dolgoročna gospodarska moč Evrope povezana z njeno zmožnostjo, da zniža cene energije ter spodbuja trajnost in razogljičen energetski sistem. **Evropa mora znižati visoke cene energije, hkrati pa nadalje razogljičiti gospodarstvo.** Energetsko okolje se je z invazijo Rusije v Ukrajini in posledično izgubo zemeljskega plina iz plinovodov za vedno spremenilo. Čeprav so se cene energije glede na najvišje ravni znatno znižale, se podjetja v EU še vedno soočajo s cenami električne energije, ki so 2 do 3-krat tolikšne kot cene v ZDA, cene zemeljskega plina, ki jih plačujejo, pa so štiri- do petkrat višje. Razogljičenje bi za Evropo lahko predstavljalo priložnost, da prevzame vodilno vlogo pri novih čistih tehnologijah in rešitvah krožnosti ter proizvodnjo električne energije preusmeri k varnim in cenovno ugodnim čistim virom energije. Ali lahko Evropa izkoristi to priložnost, pa bo odvisno od tega, ali bodo vse politike skladne s cilji EU glede razogljičenja. Energetski prehod bo postopen in fosilna goriva bodo imela do konca tega desetletja še naprej osrednjo vlogo pri oblikovanju cen energije, kar lahko povzroča nadaljnjo nestanovitnost cen za končne uporabnike. Industrijski sektorji EU, ki so intenzivni porabniki energije, se zaradi doseganja ciljev razogljičenja soočajo z višjimi stroški naložb kot njihovi konkurenti.

Draghi opozarja tudi na geopolitična tveganja, povezana z **odvisnostjo Evrope od uvoženih fosilnih goriv in kritičnih surovin.** Ta tveganja presegajo energetski sektor ter se dotikajo industrijske in trgovinske politike EU, zato so zanje potrebne celovite rešitve ne le na energetskih trgih, ampak tudi širše.

Draghijevo poročilo poziva k reformam v energetske sektorju, ki bi omogočile večjo učinkovitost trga, zmanjšale nestanovitnost cen in spodbujale naložbe v energijo iz obnovljivih virov. S temi reformami bi okrepili širše gospodarske cilje, razogljičenje pa bi postalo ena od konkurenčnih prednosti za Evropo, če bi se izvedle potrebne naložbe in regulativne spremembe.

*Madžarsko predsedstvo Sveta organizira celovito nadaljnje ukrepanje na podlagi Draghijevega poročila z razpravami o prispevkih različnih sektorjev h konkurenčnosti EU. V tem okviru naj ministri in ministrice za energijo predstavijo svoja stališča glede naslednjih vprašanj:*

- 1) Na katera priporočila iz Draghijevega poročila v energetskega sektorju bi se morala EU prednostno osredotočiti in kako bi jih lahko uresničili?*
- 2) Katera priporočila bi najbolj prispevala k cilju EU glede ohranjanja cenovno dostopnih in konkurenčnih stroškov energije, ne da bi pri tem prezrli potrebo po razogljičenju in energetska varnosti?*
- 3) Za izvajanje priporočil bodo potrebne obsežne naložbe na evropski, nacionalni in regionalni ravni. Kako bi lahko najučinkoviteje pritegnili zasebni kapital, da bi odpravili naložbeno vrzel?*

---